

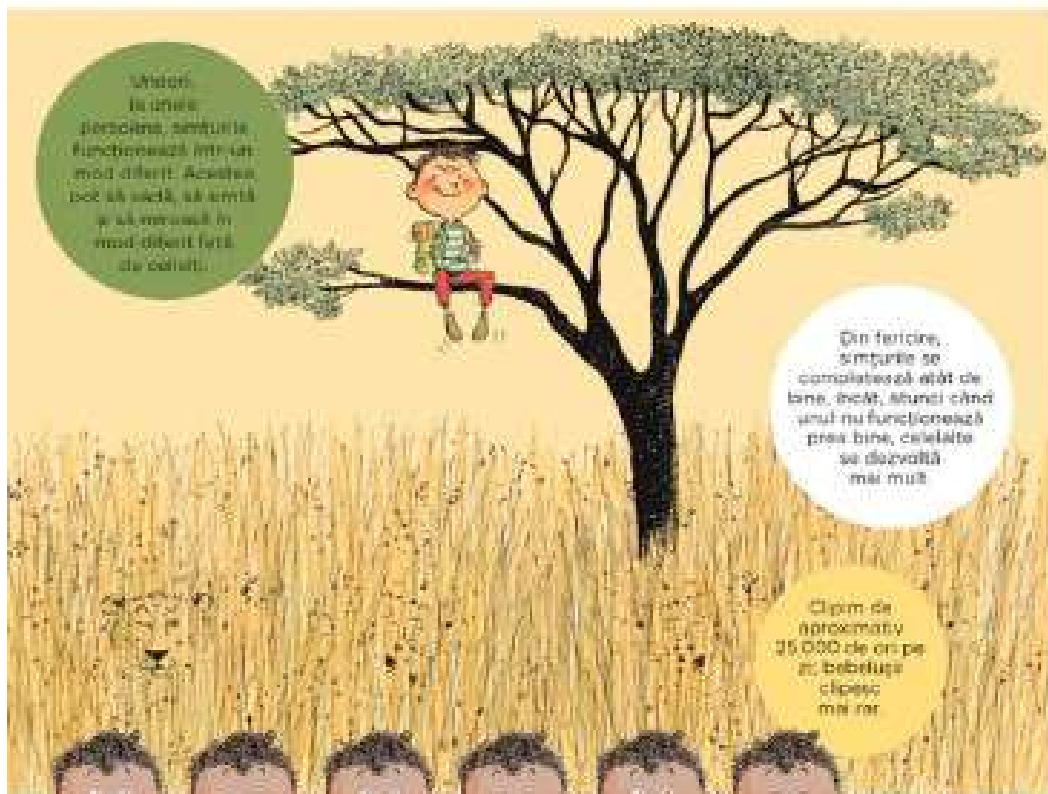
INTERACȚIUNEA

Văzul, mirosul, auzul... sunt **simțuri** prin intermediul cărora percepem mediul înconjurător. Pe lângă faptul că fac lumea mai plăcută, simțurile ne avertizează în caz de pericol. Și, fiindcă suntem animale sociale, faptul că vorbim și ne exprimăm **sentimentele** și **emoțiile** prin **reacțiile** noastre ne ajută să interacționăm cu ceilalți.

SIMȚURILE
pag. 4

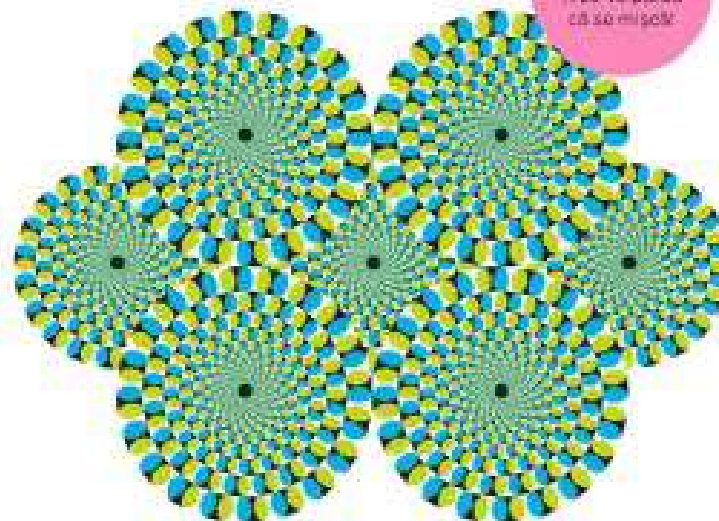
VORBIREA
pag. 9

REAȚIILE
pag. 10

Uneori, simțurile ne păcălesc!

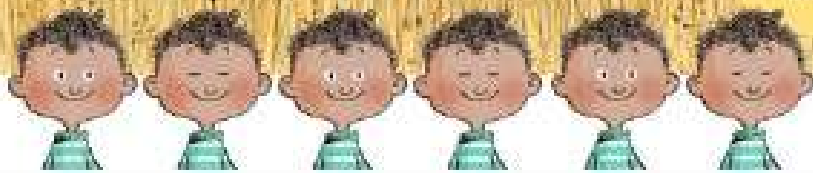
Priveste fix mijlocul figurii. Te va părea că se mișcă!

Dar simțurile ne și ajută.

Faptul că distingem o formă printre petele ne permite să vedem pericolul!

REAȚIILE

MUCII

Mucii sau **mucozitățile** sunt niște substanțe lipicioase și mai degrabă lichide sau vâscoase care se formează în unele părți ale corpului, precum nasul și plămâni.

Cum plămânilor nu le plac particulele din aer pe care le inspirăm, precum praful, polenul sau germeii, mucii joacă rol de **barieră**, iar aceste particule rămân prinse acolo.

Uneori, mucii se schimbă. Unei sunt lipicioși și moi, alții sunt uzați și tari. Când ești răcit, nasul secretă mai mult muc pentru a te proteja de microorganismii. Dar uneori sunt deranjant. Dacă secreția de muc este foarte mare, este recomandat să te duci la doctor.

TUSEA

Tusea ne ajută să ne menținem curate gâtul și căile respiratorii. Aerul iese din plămâni cu viteză mare: cam 90 km/h!

Tusea poate fi provocată de alergii sau de ceva ce ți-a intrat în plămâni și care nu-ți face bine. Tușești și atunci când răcești sau suferi de o boală respiratorie.

Când ești răcit, iaur strănul și tusești mai mult, nu-i așa? Asta se întâmplă pentru că organismul tău să elimine mucusii. Dar se grije, aerul iese plin de microorganisme și trebuie să-ți acoperi nasul cu o batistă. Dacă n-ai una, acoperă-ți folosind ceeul.

STRĂNUTURILE

Când ne intră praful în nas, pentru a evita să ajungă la plămâni, se declanșează un **strănut**. Acesta este de neoprit și foarte complicat: acționează mulți mușchi în același timp!

Prin strănut, expulzăm de asemenea, aproximativ 8000 de micro-picături, cu o viteză de până la 70 km/oră. Ele pot ajunge până la o distanță de trei metri!

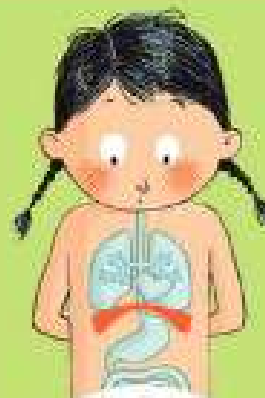

Deseori, strănutăm doar o dată, dar de-a lungul anului putem ajunge să strănutăm de până la 400 de ori! Există cazuri de persoane care nu se pot opri din strănutat zile întregi!

SUGHIȚUL

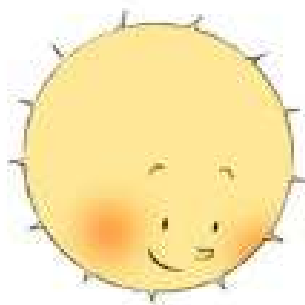
Sughitul este un **reflex** care-ți strânge burta. Are loc pentru că diafragma se contractă atunci când mâncăm foarte repede sau prea mult sau când bem în exces. Fiindcă afectează omușorul, ne face să scoatem un sunet foarte ciudat.

Ca să dispară sughitul, se zice că trebuie să suflă cu gura închisă sau să bei înghititură mică de apă fără să respiri. Se mai spune că trece cu o speretură zdravănă. Asta pentru că, atunci când te sperci, pentru o clipă nu mai respiri. Dar se grije să nu stai prea mult fără aer!

Putem să sughim până la de 12 ori pe minut, iar de obicei sughitul dispare la scurt timp. Uneori, diavolul mai mult, iar în acest caz trebuie să-ți anunți părinți. Se spune că un bărbat a sughit 57 de ani încontinuu!

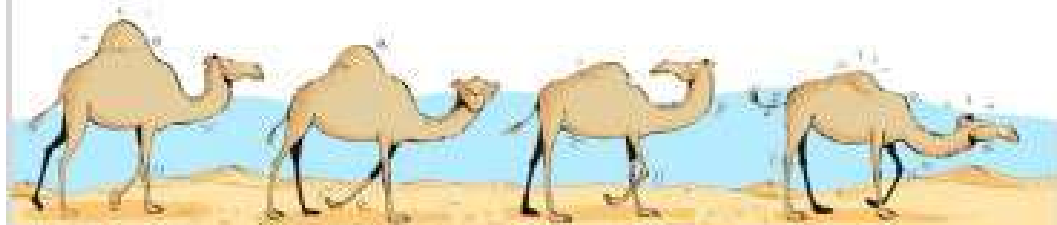
BĂUTUL

Când bei și mănânci, recuperezi **apa** pe care ai pierdut-o. Apa pe care o bei ajută corpul să funcționeze bine.

Când ți-e sete înseamnă că îți cere corpul apă. Băi suficiente? Dacă n-ai avut destulă apă, corpul tău te poate încerca să-ți dea un semn că **se deshidratează**. În asta nu e bine, pentru că poți să te simți rău, să ai căderea sau chiar să-ți iei în D. Persoană poate trăi maximum cinci zile fără să bea apă.

Cămilele pot rezista până la opt zile fără să bea apă, pentru că acumulează apa în cocoasă, sub formă de grăsime. De aceea, când ajung la destinație, cocoșa este mai mică decât în momentul plecării. Cămilele pot să bea dintr-odată până la nouăzeci de litri de apă. Noi nu putem face asta!

FILTRAREA

Substanțele reziduale pe care le adună **sângele** sunt filtrate de rinichi și eliminate prin urină. De aceea aceste organe sunt foarte importante, la fel ca inima!

Rinichii filtrează sângele: acesta intră prin niște vene mari, care devin din ce în ce mai strâmte până se conectează cu niște tuburi mici. Acele tuburi adună substanțele care nu sunt necesare și le elimină prin pipi.

Vrei să afli unde-ți sunt rinichii? Pune-ți mâinile pe șolduri, deplasează-le în sus până ating coastele și unde-ți ajung degetele mari, persopete, acolo se află rinichii.

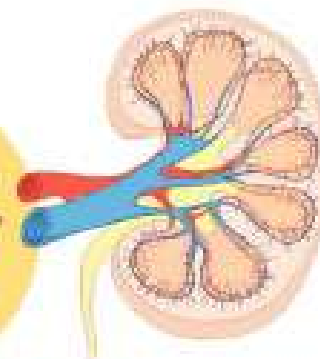

Rinichii au forma unor boabe de fasole și dimensiunea unui pumn.

Aceste organe muncesc mult: o persoană adultă are aproape șapte litri de sânge, pe care rinichii îi filtrează de aproximativ 400 de ori pe zi!

Uneori, în rinichi se formează niște bobițe de nisip care pot ajunge o piatră. Unii copii au pietre la rinichi! Auziți-l pe părintele tău dacă-ți vine să faci pipi și nu-ți iesă sau dacă te doare când faci.

Jetul de pipi coboară pe un tub care se numește ureter și se depozitează în vezică. Aceasta este ca o pungă. Când este de jumătate plină, corpul te anunță: ți vine să faci pipi și te simți incomod. Când faci pipi, îl elimini prin uretră în exterior și te simți ușurat.

Te-ai putea să trăiești fără aparatul excretor! De aceea există persoane care primesc un organ de la un donator atunci când organul lor nu mai funcționează. Se poate trăi cu un singur rinichi.